

Predmet: KSC-BC-2020-05
Tužilac protiv Saljiha Mustafe

Rešava: sudija za prethodni postupak
sudija Nikola Giju

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 23. novembar 2020.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o preispitivanju pritvora

Specijalizovani tužilac
Džek Smit

Branilac optuženog
Julijus von Bone

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ na osnovu člana 41 Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravila 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 12. juna 2020. sudija za prethodni postupak potvrdio je optužnicu (u daljem tekstu: potvrđena optužnica) protiv Saljiha Mustafe (u daljem tekstu: g. Mustafa)² i izdao nalog za njegovo hapšenje,³ kao i nalog za dovođenje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća.⁴

2. Dana 24. septembra 2020. g. Mustafa je uhapšen i doveden u pritvorski objekat Specijalizovanih veća u Hagu, Holandija.⁵

3. Dana 16. novembra 2020. sudija za prethodni postupak naložio je stranama u postupku da dostave pismene podneske o tome da li i dalje postoje razlozi da se g. Mustafi produži pritvor.⁶

---

¹ KSC-BC-2020-05, F00001, predsednik, *Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak*, 14. februar 2020, javno.

² KSC-BC-2020-05, F00008, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana odluka o potvrđivanju optužnice protiv Saljiha Mustafe* (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice) 5. oktobar 2020, javno.

³ KSC-BC-2020-05, F00009/A01/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija odluke po zahtevu za izdavanje naloga za hapšenje i naloga za dovođenje* (u daljem tekstu: nalog za hapšenje), 12. jun 2020, javno.

⁴ KSC-BC-2020-05, F00009/A02/RED, sudija za prethodni postupak, *Javna redigovana verzija naloga za dovođenje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća*, 12. jun 2020, javno.

⁵ KSC-BC-2020-05, F00013, sekretar, *Obaveštenje o hapšenju u skladu s pravilom 55(4)*, 24. septembar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*; F00014, sekretar, *Obaveštenje o prijemu u pritvorski objekat Specijalizovanih veća*, 24. septembar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1.

⁶ KSC-BC-2020-05, F00048, sudija za prethodni postupak, *Nalog za podnošenje izjašnjenja o preispitivanju pritvora*, 16. novembar 2020, javno, stav 7.

4. Dana 20. novembra 2020. odbrana g. Mustafe (u daljem tekstu: odbrana)⁷ i Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo)⁸ dostavili su podneske shodno nalogu sudije za prethodni postupak.

II. IZJAŠNJENJA STRANA U POSTUPKU

5. Odbrana traži da g. Mustafa bude pušten iz pritvora.⁹ Odbrana navodi da se pritvor određen zbog konkretne optužbe ne može produžavati ako za nju nije iznet dodatan objektivni materijal.¹⁰ Pošto to ovde nije slučaj, odbrana smatra da g. Mustafa treba da bude pušten na slobodu, pri čemu sudija za prethodni postupak može da odredi posebne uslove, ukoliko smatra da postoje opasnosti navedene u članu 41(6)(b).¹¹

6. Tužilaštvo od sudije za prethodni postupak traži da produži pritvor određen g. Mustafi.¹² Tužilaštvo tvrdi da su uslovi iz člana 41(6)(a) ispunjeni i da nema potrebe da sudija za prethodni postupak ponovo razmatra zaključak koji je doneo.¹³ Što se tiče opasnosti navedenih u članu 41(6)(b), tužilaštvo smatra da su se one pooštrile.¹⁴ Tužilaštvo smatra da se opasnosti koje bi nastale puštanjem g. Mustafe na slobodu mogu efikasno otkloniti samo ako on ostane u pritvoru, te da zato ne treba odobriti zahtev za puštanje na slobodu, ni uz uslove ni bez njih.¹⁵

---

⁷ KSC-BC-2020-05, F00050, odbrana, *Izjašnjenje odbrane o preispitivanju pritvora optuženog* (u daljem tekstu: izjašnjenje odbrane), 20. novembar 2020, javno.

⁸ KSC-BC-2020-05, F00051, specijalizovani tužilac, *Izjašnjenje tužilaštva o preispitivanju pritvora* (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva), 20. novembar 2020, javno.

⁹ Izjašnjenje odbrane, stav 18.

¹⁰ Izjašnjenje odbrane, stavovi 15–17.

¹¹ Izjašnjenje odbrane, stavovi 19–20.

¹² Izjašnjenje tužilaštva, stav 13

¹³ Izjašnjenje tužilaštva, stav 4.

¹⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stav 3.

¹⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 12.

III. MERODAVNO PRAVO

7. Shodno članu 41(6) Zakona, Specijalizovana veća izdaju nalog za hapšenje ili pritvor lica jedino kada postoji osnovana sumnja da je lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća i kada postoje jasni osnovi da se veruje (i) da postoji rizik od bekstva, (ii) da će lice uništiti, sakriti, izmeniti ili krivotvoriti dokaze, ili da posebne okolnosti ukazuju na to da će lice ometati tok krivičnog postupka, ili (iii) ponoviti ili pokušati da ponovi krivično delo ili krivična dela.

8. Shodno članu 41(10) Zakona, sve do pravosnažnosti presude ili do puštanja na slobodu, sudija za prethodni postupak, po isteku roka od dva meseca od donošenja poslednjeg rešenja o pritvoru, razmatra da li još uvek postoje razlozi za pritvor i izdaje rešenje kojim se pritvor produžava ili ukida.

9. Shodno članu 41(12) Zakona, kako bi se obezbedilo prisustvo optuženog, sprečilo ponavljanje krivičnog dela ili obezbedilo uspešno vođenje krivičnog postupka, pored pritvora mogu se naložiti i sledeće mere: sudski poziv, hapšenje, puštanje na slobodu uz kauciju, kućni pritvor, obećanje da lice neće napustiti mesto boravka, zabrana približavanja određenim mestima ili licima, javljanje u stanicu policije ili drugo mesto i obavezno pohađanje popravnih programa.

10. Shodno pravilu 57(2) Pravilnika, sudija za prethodni postupak razmatra odluku o sudskom pritvoru po isteku dva meseca od poslednje odluke o pritvoru.

IV. DISKUSIJA

11. Prema članu 41(10) Zakona, sudija za prethodni postupak dužan je da razmotri da li i dalje postoje razlozi za pritvor, uključujući i razloge izložene u članu 41(6) Zakona, konkretno (i) da li postoji osnovana sumnja da je lice izvršilo krivično delo, odnosno krivična dela i (ii) da li postoje jasni osnovi da se veruje da je ispunjen bar jedan od uslova iznetih u članu 41(6)(b) Zakona.

A. OSNOVANA SUMNJA

12. U Zakoniku o krivičnom postupku Kosova iz 2012, zakon br. 04/L-123, "osnovana sumnja" je definisana kao „informacija na osnovu koje bi se objektivni posmatrač uverio u to da se krivično delo desilo, da se dešava ili da postoji velika verovatnoća da će se desiti, te da je više nego verovatno da je lice izvršilo krivično delo”.¹⁶

13. Odbrana smatra da sudija za prethodni postupak treba da preispita pritvor određen g. Mustafi, a naročito pitanje da li je, s obzirom na trenutno dostupan materijal u ovom predmetu, dokazano postojanje dobro utemeljene sumnje da je optuženi izvršio krivična dela koja mu se stavljaju na teret.¹⁷ Odbrana tvrdi da bi, ukoliko pritvor bude produžen, tužilaštvo svaki svoj navod moralo da potkrepi „pouzdanijim i objektivnijim dokazima“, a ne samo izjavama svedokâ.¹⁸

14. Tužilaštvo tvrdi da dobro utemeljena sumnja da je g. Mustafa izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća Kosova i dalje postoji i da nema potrebe da se preispituje već postojeća konstatacija sudije za prethodni postupak o tome.¹⁹

15. Sudija za prethodni postupak, za početak, ukazuje na to da odbrana ne osporava konstataciju da postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Mustafa izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća Kosova, naime, ratne zločine proizvoljnog zatvaranja, surovog postupanja, mučenja i ubistva, kojima se krši član 14(1)(c)

---

¹⁶ Odluka po zahtevu za puštanje na slobodu u predmetu *Haradinaj*, stav 16. V. takođe član 5(1)(c) (evropske) Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, u tumačenju Evropskog suda za ljudska prava, *Fox, Campbell and Hartley v. United Kingdom*, br. 12244/86; 12245/86; 12383/86, presuda, 30. avgust 1990, tom 182, serija A, str. 16, stav 32; *K.-F. v. Germany*, br. 144/1996/765/962, presuda, 27. novembar 1997, izveštaji 1997-VII, stav 57; *Labita v. Italy*, br. 26772/95, presuda, 6. april 2000, stav 155; *Berktaç v. Turkey*, br. 22493/93, presuda, 1. mart 2001, stav 199; *O'Hara v. United Kingdom*, br. 37555/97, presuda, 16. oktobar 2001, stav 34.

¹⁷ Izjašnjenje odbrane, stavovi 9–11, 15.

¹⁸ Izjašnjenje odbrane, stavovi 6, 12–15.

¹⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 4.

Zakona.²⁰ Odbrana samo tvrdi da je tužilaštvo u ovoj fazi postupka dužno da iznese „objektivnije dokaze“ u prilog svojim navodima.

16. Sudija za prethodni postupak podseća na to da je, shodno pravilu 86(4) Pravilnika, prilikom donošenja odluke o postojanju dobro utemeljene sumnje da je g. Mustafa izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća prapatni materijal analiziran prema odgovarajućem kriterijumu u odnosu na svaku pojedinačnu optužbu.²¹ Ni u Zakonu ni u Pravilniku ne precizira se tip materijala koji tužilaštvo mora da iznese kako bi potkrepilo svoje navode. Tvrdnja odbrane da tužilaštvo ima obavezu da svaki svoj navod potkrepi „pouzdanijim i objektivnijim dokazima“ i da se ne može pozivati samo na izjave svedokâ neutemeljena je, a s obzirom na fazu u kojoj se postupak trenutno nalazi i neadekvatna.

17. Kako je odbrana već primetila, sudija za prethodni postupak još nije proveravao verodostojnost i utemeljenost prapatnog materijala.²² Dokazi u prilog navodima tužilaštva, iznetim u potvrđenoj optužnici, razmatraju se u pretresnoj fazi postupka, kad se odlučuje o tome da li je optuženi kriv ili nevin. Prema članu 41(6)(a) Zakona, za odluku o pitanju da li je pritvor primeren ili nije dovoljna je već i osnovana sumnja da je optuženi izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća. Ukoliko bi se od tužilaštva u ovoj fazi postupka očekivalo nešto više, mišljenje o dokazima bi se prejudiciralo i pre nego što tužilaštvo i dobije priliku da njih izloži pretresnom veću.

18. S obzirom na to, sudija za prethodni postupak konstatuje da uslovi izneti u članu 41(6)(a) Zakona i dalje postoje.

---

²⁰ Odluka o potvrđivanju optužnice, stavovi 123, 129, 133, 138, 141, 145, 151.

²¹ V. odluka o potvrđivanju optužnice, stav 37.

²² Izjašnjenje odbrane, stavovi 6–7.

B. NUŽNOST HAPŠENJA I PRITVORA

19. Nakon što je kriterijum iz člana 41(6)(a) Zakona ispunjen, osnovi koji bi opravdavali da neko lice bude lišeno slobode moraju biti jasni.²³ S tim u vezi sudija za prethodni postupak podseća na to da odluka o postojanju opasnosti navedenih u članu 41(6)(b)(i)-(iii) Zakona, koje su preduslov za hapšenje nekog lica, počiva na oceni da postoji mogućnost, ali ne i neminovnost, da će se ta opasnost ostvariti.²⁴

1. Opasnost od bekstva

20. Odbrana navodi da g. Mustafa (i) živi na Kosovu s porodicom i da želi da se vrati na radno mesto, da je (ii) dobrovoljno prihvatio da ode na razgovor s tužilaštvom, da će (iii) dobrovoljno predati pasoš i da će (iv) stupiti pred Specijalizovana veća kad dobije poziv za to.²⁵

21. Tužilaštvo u odgovoru navodi da g. Mustafa, s obzirom na obelodanjivanje propratnog materijala uz optužnicu i drugog materijala koji bi tužilaštvo moglo koristiti na suđenju, ima sve više motiva da pobjegne, budući da je sad svestan da bi mogao biti osuđen i da bi mu mogla biti izrečena dugotrajna kazna zatvora.²⁶ Osim toga, tužilaštvo navodi da je opasnost od bekstva uvećana time što je Kosovo samo s malim brojem zemalja sklopilo sporazum o izručenju.²⁷

22. Što se tiče opasnosti iz člana 41(6)(b)(i) Zakona da će optuženi pobeći, sudija za prethodni postupak podseća na svoju konstataciju da g. Mustafa zna koje mu se optužbe stavljaju na teret i kakvu kaznu može da očekuje, da su osuđujuće

---

²³ Član 19.1.9 ZKPK.

²⁴ Odluka po zahtevu za puštanje na slobodu u predmetu *Haradinaj*, stav 25. Isto tako, MKS, *Prosecutor v. Bemba Gombo et al.*, ICC-01/05-01/13-558, žalbeno veće, [Judgment on the appeal of Mr Aimé Kilolo Musamba against the decision of Pre-Trial Chamber II of 14 March 2014 entitled "Decision on the 'Demande de mise en liberté provisoire de Maître Aimé Kilolo Musamba'"](#), 11. jul 2014, stav 107.

²⁵ Izjašnjenje odbrane, stavovi 21, 23.

²⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 6.

²⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 7.

presude izrečene višem komandnom kadru operativne zone Lab poznate u javnosti, da g. Mustafa ima veze s obaveštajnim strukturama na Kosovu, pa tako i pristup informacijama i resursima, i da može nesmetano da putuje u zemlje za koje mu nije potrebna viza, te da iz svega toga proizlazi da g. Mustafa ima i motiva i načina da pobjegne.²⁸ Osim toga, sudija za prethodni postupak smatra da obelodanjivanjem propratnog materijala uz optužnicu g. Mustafa ima sve jaču motivaciju da pobjegne, pošto taj materijal ukazuje na ozbiljnost optužbi protiv njega i konkretizuje mogućnost da mu se izrekne osuđujuća presuda i odredi dugotrajna kazna zatvora.

23. To što g. Mustafa s porodicom prebiva na Kosovu, što je dobrovoljno prihvatio razgovor s tužilaštvom i obećao da će se odazvati na poziv Specijalizovanih veća ne menja ništa na oceni da on ima i motiva i načina da pobjegne. Pored toga, opasnost od bekstva ne umanjuje se ni obećanjem g. Mustafe da će predati pasoš, pošto on, zahvaljujući položaju u obaveštajnim strukturama Kosova, može i ilegalno da napusti Kosovo.

24. S obzirom na to, sudija za prethodni postupak konstatuje da i dalje postoji opasnost da će g. Mustafa pobeći.

2. Ometanje toka krivičnog postupka

25. Odbrana tvrdi da se g. Mustafa ni na koji način nije pokazao nekooperativnim niti da je učinio išta što bi naškodilo istragama tužilaštva.²⁹ Osim toga, odbrana tvrdi da dosad nije prijavljen nijedan incident, niti da je ijedan incident unet u spis

---

²⁸ KSC-BC-2020-05, F00009, sudija za prethodni postupak, *Odluka po zahtevu za izdavanje naloga za hapšenje i naloga za dovođenje* (u daljem tekstu: odluka o hapšenju i dovođenju), 12. jun 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 20; nalog za hapšenje, stav 5.

²⁹ Izjašnjenje odbrane, stav 22.

predmeta, a da eventualne takve pretpostavke nikako ne bi počivale na činjenicama.³⁰

26. Tužilaštvo tvrdi da g. Mustafa, s obzirom na materijal obelodanjen na osnovu pravila 102(1), ima sve jači motiv, nameru i prilike da utiče na žrtve i svedoke.³¹ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da su ograničeni obim optužbi, ali i iskustvo koje g. Mustafa ima kao pripadnik obaveštajnih službi koji poznaje tehniku i ima mrežu saradnika koji bi mogli da utiču na žrtve i svedoke, faktori relevantni za procenu rizika.³²

27. Što se tiče opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) Zakona da bi optuženi mogao ometati tok postupka tako što bi uticao na žrtve i svedoke, sudija za prethodni postupak podseća na svoju konstataciju da postoje jasni osnovi da se veruje da takva opasnost postoji.³³ Tvrdnje odbrane ne menjaju ništa na tome. Sudija za prethodni postupak, osim toga, smatra da bi iskusan pripadnik obaveštajnih službi, kakav je g. Mustafa, zahvaljujući ograničenom vremenskom i geografskom obimu optužbi u ovom predmetu, lako mogao da utvrdi identitet žrtava i svedoka i utiče na njih. Pored toga, kao što je već rečeno, g. Mustafa u ovoj fazi postupka ima sve jaču motivaciju da utiče na žrtve i svedoke, s obzirom na konkretnu opasnost od osuđujuće presude i na potonju kaznu.

28. S obzirom na to, sudija za prethodni postupak konstatuje da i dalje postoji opasnost da će g. Mustafa ometati tok postupka tako što će uticati na žrtve i svedoke.

3. Izvršenje novih krivičnih dela

---

³⁰ Izjašnjenje odbrane, stav 22.

³¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

³² Izjašnjenje tužilaštva, stav 10.

³³ Odluka o hapšenju i dovođenju, stav 21; nalog za hapšenje, stav 5.

29. Odbrana tvrdi da dosad nije prijavljen nijedan incident, niti da je ijedan incident unet u spis predmeta.³⁴

30. Tužilaštvo skreće pažnju na to da g. Mustafa sad zna na kojim dokazima počivaju optužbe protiv njega, kao i da je svestan toga da mu može biti izrečena duža kazna zatvora, te da ti faktori samo uvećavaju opasnost da bi on mogao pribeći pretnjama svedocima ili fizičkom nasilju protiv njih.³⁵

31. Što se tiče opasnosti iz člana 41(6)(b)(iii) Zakona da bi optuženi mogao ponoviti krivično delo, sudija za prethodni postupak podseća na svoju konstataciju da se g. Mustafa na konferenciji za štampu održanoj oko 14. juna 1999. javno hvalio ubijanjem Srba u Prištini/Prishtinë, što ukazuje na opasnost da bi on mogao pribeći pretnjama žrtvama i svedocima ili fizičkom nasilju protiv njih.³⁶ Osim toga, iz razloga koje je već izneo kad je razmatrao opasnost od ometanja postupka, sudija za prethodni postupak smatra da postoji opasnost da bi g. Mustafa mogao izvršiti nova krivična dela.

4. Zaključak

32. Sudija za prethodni postupak konstatuje da se tvrdnje odbrane ne odražavaju na zaključak da ima jasnih osnova da se veruje da postoje sve tri opasnosti navedene u članu 41(6)(b)(i)-(iii) Zakona.³⁷

C. USLOVNO PUŠTANJE NA SLOBODU

33. Kao alternativno rešenje odbrana predlaže da g. Mustafa bude uslovno pušten na slobodu i prenosi njegovu spremnost da se pridržava uslova iznetih u članu

---

³⁴ Izjašnjenje odbrane, stav 22.

³⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 11.

³⁶ Odluka o hapšenju i dovođenju, stav 22; nalog za hapšenje, stav 5.

³⁷ Nalog za hapšenje, stav 5.

41(12) Zakona.³⁸ Konkretno, odbrana napominje da se g. Mustafa obavezuje da će, po nalogu sudije za prethodni postupak, stupiti pred Specijalizovana veća, da će dobrovoljno predati pasoš i da će tražiti dozvolu za svaki službeni put.³⁹ Gospodin Mustafa bi, kako odbrana tvrdi, boravio kod kuće s porodicom i vratio se na radno mesto u Ministarstvu odbrane.⁴⁰

34. Tužilaštvo odgovara da lična uveravanja g. Mustafe nisu dovoljna garancija za tvrdnju da će on poštovati postavljene uslove i da se njima ne otklanjaju konkretni rizici u slučaju da g. Mustafa bude pušten na slobodu.⁴¹

35. Što se tiče zahteva odbrane za uslovno puštanje na slobodu, sudija za prethodni postupak smatra da odbrana nije objasnila kako bi se navedenim uslovima otklonio ijedan od rizika iz člana 41(6)(b).

36. Sudija za prethodni postupak smatra da se opasnost od bekstva, opasnost od ometanja postupka i opasnost od izvršenja novih krivičnih dela efikasno mogu otkloniti jedino ukoliko optuženi ostane u pritvoru. To važi tim više što g. Mustafa, s obzirom na položaj u bezbednosnim i obaveštajnim strukturama Kosova, ima pristupa informacijama i resursima zahvaljujući kojima može pobeći, ometati postupak putem uticanja na žrtve i svedoke ili izvršiti nova krivična dela. S obzirom na to, sudija za prethodni postupak konstatuje da se uslovnim puštanjem na slobodu ne bi u dovoljnoj meri otklonile navedene opasnosti iz člana 41(6)(b).

37. S obzirom na to, sudija za prethodni postupak konstatuje da se nijednim od uslova iznetih u članu 41(12) Zakona ne mogu otkloniti navedene opasnosti iz člana 41(6)(b).

---

³⁸ Izjašnjenje odbrane, stav 24.

³⁹ Izjašnjenje odbrane, stav 23.

⁴⁰ Izjašnjenje odbrane, stav 23. V. takođe KSC-BC-2020-05, transkript, 28. septembar 2020, javno, str. 3, redovi 22–24.

⁴¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 12.

V. DISPOZITIV

38. Iz navedenih razloga, sudija za prethodni postupak

NALAŽE da se g. Mustafi produži pritvor.

/potpis na originalu/

Sudija Nikola Giju,
sudija za prethodni postupak

U ponedeljak, 23. novembra 2020.

U Hagu, Holandija